

Posudek bakalářské práce

JANY SLEČKOVÉ

KOMEDIE CARLA GOLDONIHO,

Ústav románských studií FFUK

Jana Slečková si vybrala tři Goldoniho komedie – *Il servitore di due padroni*, *La locandiera* a *Bottega del café* - , aby na nich zmapovala vývoj goldoniovské veselohry od reformované commedia dell'arte přes charakterní komedii ke komedii prostředí.

Úvodem stručně popsala Goldoniho životní a tvůrčí dráhu na pozadí doby. Doba to byla složitá, Goldoniho život byl dlouhý a křivolaký a jeho dílo mimořádně rozsáhlé. Slečkové se podařilo tuto faktografii vcelku zdárně sumarizovat, byť na některých místech není zcela snadné její výklad sledovat (tak např. v případě stručně připomenuté války o španělské dědictví), někdy úplně netrefí správný termín (komorní místo komoří) a jsou tu i drobné nepřesnosti: *L'erede fortunata* není Šťastný dědic, ale Zámožná dědička, Goldoniho *Molière* není první Goldoniho veršovaná hra (a už vůbec ne první italská komedie ve verších, jak to sugeruje nepřiliš šťastná formulace). Nechávám stranou, že některá data – zde přejatá z Bukáčkovy monografie – byla v novějších pracích korigována.

Následuje kapitola věnovaná komedii *Il servitore di due padroni*. Autorka nejprve stručně (a dobře) charakterizuje tradiční commedii dell'arte. Pak nás informuje o vzniku této hry a snaží se – vcelku úspěšně – popsat, jak Goldoni zachází s převzatými maskami a jak jim už opatřuje určitou psychologickou konzistenci. S tím lze jistě souhlasit, i když specifickým rysem této rané hry je právě to, že určité náznaky povahové kresby jsou tu v zásadě nanášeny na dosud značně tradiční masky. Říká-li Slečková, že typickou Truffaldinovou vlastností je „nesoustředěnost“, má pravdu, ale příliš tímto termínem Truffaldina „psychologizuje“: i ve staré commedii dell'arte byl *zanni* často popleta a zmatkář, patřilo to zkrátka ke schématické výbavě této figury. Tvrdí-li Slečková v závěru, že Goldoni dal tomuto dílu jednotný jazyk, benátštinu, mýlí se, a to překvapivě: v citátech, které vybrala, je mimo jiné jasně doloženo, že benátštině tu konkuruje italština a že tento bilingvismus slouží k odlišení společenského rangu jednotlivých postav.

Jako typ komedie charakterů je analyzována *La locandiera*. Slečková dokládá velmi přesvědčivě, jak se psychologismus postav prohloubil. Osobně bych Mirandolinu sice

nepokládal za „cynickou, chladnou a vypočítavou“, ale proč ne: možnost přečíst ji takto nakonec jen potvrzuje, že se Goldonimu podařilo napsat velmi komplexní – a nejednoznačnou – charakterovou studii. Dobrý postřeh je v závěru: „Tak jako Beatrici ze Sluhy dvou pánů bychom mohli považovat za předzvěst Mirandoliny, tak na druhou stranu Dejanira a Ortensie by mohly znázorňovat pozůstatek komedie dell’arte“ (s. 38).

Komedii prostředí zatupuje *La bottega del café*. Slečková vcelku dobře ilustruje, jak tu konfiguraci zápletek drží pohromadě konkrétní místo a charaktery, které k tomuto místu patří.

Závěrem:

Zadání bylo splněno poměrně dobře, i když ne zcela bezchybně. Stylistická úroveň práce je poněkud nevyrovnaná, zvláště v zápletkových resumé se ne vždy snadno orientujeme. Práci hodnotím známkou velmi dobře.

Praha, 13. 8. 2012

doc. PhDr. Jiří Pelán, Ph.D.,
vedoucí práce